

על הפרשה - פנחס

הרב פנחס גולדשמידט

מכללה ירושלים, התוכנית לתואר שני במחשבת ישראל ותושבע"פ

הרוח והגשם

הרוחני, אם כן, זהה עם הממד השכלי, ורק בחיבור של שניהם ניתן להשלים את קיום המצוות. במשנתו של הרמב"ם השכל הוא המקשר בין אדם לאלוקיו, ולכן אהבת ה' נובעת ומתפרצת מתוך העיון והלימוד, "ועל פי הדעה על פי האהבה". האהבה הזאת תופסת את האדם כולו - "אהבה גדולה יתירה עזה מאוד ... (האהבה) חולה חולי האהבה... והוא שוגה בה תמיד".

מערכת המצוות שניתנה לנו מבטאת את החיבור שבין המעשה הגופני, לבין החוויה הרוחנית. לא יכול להיות נתק בין מעשה מצווה הנובע מציווי אלוקי לבין קיומו הפנימי, הרוחני השכלי אצל האדם, ולכן הרמב"ם מורה לנו ש"ראוי לאדם להתבונן במשפטי התורה הקדושה ולידע סוף עניינם כפי כוחו". לכל מצווה יש טעם, סובר

פקד ה' אלקי הרוחת לכל בשר איש על העדה ... קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו", זוהי פנייתו של משה רבנו אל הקב"ה לבחור מנהיג ממשך לבני ישראל. צמד המילים רוח/בשר, "אלקי הרוחת לכל בשר", הוא משמעותי. המנהיג העתידי של עם ישראל חייב לעמוד כסמל של חיבור בין הבשר והרוח, "איש אשר רוח בו". האדם נברא עפר מן האדמה, ובורא עולם נפח באפיו נשמת חיים, "היא רוח השם הגדול, מפיו דעת ותבונה" (רמב"ן). יש כאן החיבור המיוחד הזה בין בשר, החומרי והמוחשי, לבין רוח, היא "הדעה והתבונה". מתנת האלוקים לנבראו "היא החכמה אשר היא חיי רוחם ונר שכלם, והמביאה אותם אל רצון האלהים" (חובות הלבבות). הממד

המשך בעמוד 3 <

הרוח והגשם המשך דבר תורה מממד השער

הרמב"ם, טעמים שמורים על משמעות מוסרית, דתית חברתית או שכלית. המצוות מקרבות אותנו לבדא העולם, הן מלמדות אותנו דעות נכונות, מידות טובות שתורמות לניכוסה של חברה של שרבי ה' ואהבו. העיון והלימוד במטרתן ובחבליהן של המצוות המספקים לנו מידע חיוני - זה הוא חלק אינטגרלי של תלמוד תורה.

עלייתי הציפור עלפס
מבית מקור ראשון
רבים אמרו לפני בני אבינו חסידים
איתנו אתם יכולים!

- המטה שבועית של עלתי מרשת השבע ומיטות
- כאלו מדי הבנות ברוחי האפי
- הרבנות מרשת בבני יבנות וביביות וזיית
- זיית ישיב בבני רוחי האפי

לרשימת מאג מחושב של כל בני הבנות
כולי רשימת גביית לזכמה מפורזת לפי יזול העד

לא יקבלת העלונים? צור קשר ל- 9248
לפרטים יוסי בן הדור - 052-8908518
yosib@makorribon.co.il

לו עילה אל יהי קל בעיני ולא יהרס לעלות אל ה' פן יפירך בו, ולא תרא מחשבתו בו כמחשבתו כשאר דברי החול". זאת אומרת, הרבה יותר חמורה לדעתו של הרמב"ם היא יצירת נתק בין מעשה המצווה לבין ההבנה המעשיר, המדרגת והמעמיק את חוביתה של המצווה. אי ידיעת הטעם טוביל ללולל במצווה, כלשונו של מו"ר, הרב פרופ' יצחק טברסקי זצ"ל: "הרמב"ם שאף לתיאום גמור בין מעשה ומניע: לקיים מצווה ולהימנע מעבירה מתוך הכרה עמוקה". התורה, אם כן, היא מערכת המוכרת בין הבשר לבין הרוח, החיבור הזה דורש העמקה בטעמי המצוות, ההעמקה בהיגיון שעומד מאחורי המצוות ובמשמעותן הרוחנית, השכלית והמוסרית. העמקה זאת מעצימה את חובית קיום המצוות במישור

הרמב"ם, טעמים שמורים על משמעות מוסרית, דתית חברתית או שכלית. המצוות מקרבות אותנו לבדא העולם, הן מלמדות אותנו דעות נכונות, מידות טובות שתורמות לניכוסה של חברה של שרבי ה' ואהבו. העיון והלימוד במטרתן ובחבליהן של המצוות המספקים לנו מידע חיוני - זה הוא חלק אינטגרלי של תלמוד תורה. אין הרמב"ם חושש שדיעת טעמי המצוות עלולה לתורר תחת הרצון לקיימן. אמנם חול' חששו מהזרה האנטנומיסטית של האומר שאין לו צורך במצוות מעשיות כדי להגיע למטרות המוסרית או הרוחנית. אמנם היו כאלו שאמרו "אני ארבה (נשים) ולא אסוד ... אני ארבה (מוסים) ולא אשיב", ברם הרמב"ם חושש לאנטימיזם מסוג אחר. הוא חשש והזהיר ש'דובר שלא ימצא לו טעם ולא ידע